
OPERAČNÍ UMĚNÍ A TAKTIKA

NĚKTERÉ OTÁZKY PRŮLOMU Z CHODU A JEJICH ZABEZPEČOVÁNÍ PŘI VÝCVIKU ŠTÁBŮ A VOJSK

Plukovník Ludvík Varvařovský, plukovník Václav Kasl a podplukovník Karel Pezl

Úvod

Zavádění zbraní hromadného ničení, různých speciálních prostředků průzkumu všech druhů a ostatní nové techniky do výzbroje armád má přímý vliv na ráz soudobého boje.

Používáním moderních prostředků průzkumu a různých přístrojů k vidění v noci na dálku je možno poměrně přesně zjistit soustřeďující se vojska nepřítele a způsobit mu značné ztráty údery zbraní hromadného ničení.

Tyto skutečnosti si vynucují, aby dosavadní názory na vedení útočného i obranného boje byly přizpůsobovány soudobému rázu, aby byly soustavně tvůrčím způsobem hledány nové cesty, jak těchto prostředků a jejich účinků co nejlépe využívat a činnost vojsk jim přizpůsobovat. Proto se v obraně setkáváme s oprávněnými názory, že bude nutno místo třízákopového systému zkoušet systém čtyřzákopový, hloubkově uspořádaný tak, aby úder po jedné dvojici zákopů nezasahoval druhé dva zákopy. Proto si razí cestu odůvodněné názory na pružné soustřeďování úsilí, buď na prvním nebo druhém pásmu obrany, místo dosavadního schématického soustřeďování úsilí na hlavním pásmu.

Proto nabývá v útočném boji čím dál tím většího významu názor, že lze pokládat za výhodnější takový průlom, který je prováděn bez dlouhého pobytu vojsk ve výchozím prostoru, t. j. průlom s rozvinutím útvarů a svazků z chodu.

Tento způsob má značné výhody. Dává možnosti dosáhnout překvapení, zvětšuje bezpečnost vojsk, snižuje ženijní práce, zkracuje lhůty pro přípravu průlomu. Na druhé straně však tento způsob vyžaduje, aby vyvedení vojsk k přednímu okraji bylo štáby důkladně připraveno a organizačně i materiálně zabezpečeno, hlavně pak vyžaduje, aby vojska byla v tomto způsobu cvičena. Prozatím jsme ve výcviku štábů a vojsk udělali jen první krůčky, neboť tematika průlomu z chodu se začala prozatím zpracovávat jen teoreticky. Nyní bude nutné, aby se tato teorie prakticky přezkušovala a propracovávala na velitelsko-štábních cvičeních, při výcviku rot a praporů a při cvičeních s vojsky.

Proto chceme ve svém článku osvětlit některé otázky, kterými bude nutno se zabývat ve výcviku štábů a vojsk, a ukázat možnou cestu k jejich řešení. Protože tematika průlomu z chodu je značně široká, soustředíme pozornost na dvě základní otázky:

- na vyvedení vojsk z prostoru soustředění k přednímu okraji nepřátelské obrany,
- na rozvinutí a na přechod do útoku.

1. K otázkám práce a výcviku štábů

Vyvedení vojsk z prostorů soustředění k přednímu okraji není v podstatě nic zvláštního. Ovšem až do nedávné doby trvalo toto vyvedení 2 až 3 dny a končilo vystřídáním vojsk jsoucích v dotyku s nepřítelem a zaujetím výchozího položení. Dnes však vyvedení vojsk k přednímu okraji nepřátelské obrany musí být organisováno podstatně odlišným způsobem.

Dnes se po vyvedení vojsk k přednímu okraji nebude zaujímat výchozí položení ani nebude následovat vystřídání vojsk. Místo toho se bude provádět rozčleňování a rozvinování do předbojových a bojových sestav během postupu — bude přechod do zteče z chodu.

Uskutečnění tohoto způsobu bude především pro štáby znamenat věnovat zvýšenou pozornost štábním nácvikům (letučkám a p.) v přeskupování a soustřeďování vojsk.

Zvýšenou pozornost musí štáby věnovat volbě prostorů soustředění, volbě os a důkladné organisaci pořádkové služby. K hodnotné přípravě a správnému provádění těchto nácviků a letuček je ovšem třeba napřed ujasnit některé nové teoretické zásady. Zmíníme se jen o těch nejpodstatnějších.

a) Prostory soustředění pro divisi musí mít rozlohu nikoli 100 až 120, nýbrž 200 km², při čemž poslední prostory soustředění je třeba volit podle terénu asi 30 až 50 km od předního okraje. Protože na tyto vzdálenosti bude obvykle vybudováno druhé a třetí pásmo vlastní obrany, bude výhodné, aby divise provádějící průlom z chodu rozmístily své PO a pluky prvního sledu na druhém pásmu obrany, pluky druhého sledu a zálohy na armádním pásmu obrany. Při vzdálenosti těchto pásem 20 až 25 km a při šířce pásma pro přesun divise k přednímu okraji 8 až 10 km, bude spolehlivě splněn požadavek mít prostory soustředění 200 km² na divisi (20 — 25 × 8 — 10). Nebude-li terén na druhém pásmu obrany dávat možnost skrytého rozmístění pluků prvního sledu, možno tyto pluky rozmístit ve větší hloubce, a to buď ve vybudovaných prostorech soustředění armádních záloh za druhým pásmem nebo na mezilehlém postavení mezi druhým a třetím pásmem. V takovém případě rozmístíme pluky druhého sledu úderných divisí na třetím postavení armádního pásma nebo ve vybudovaných prostorech armádních záloh připravených za třetím pásmem obrany nebo na mezilehlém postavení za tímto pásmem. I při tomto rozmístění budeme mít prostory soustředění na ploše 200 km².

b) Dosud se regulační čáry určovaly na vzdálenost 20 až 30 km. Dnes tento požadavek, nestačí. K zabezpečení plynulého přesunu s cílem současného východu k přednímu okraji je nutné, aby regulačních čar bylo více a aby byly voleny ve výhodném terénu (osady, okraje lesů, řeky, rokádní silnice, zákopy naší obrany). Pro divisi prvního sledu je nutno mít 4 až 5 regulačních čar. Z nich volit první na rokádní silnici za druhým pásmem obrany nebo na jeho zadním postavení, druhou na předním okraji druhého pásma, třetí na posledním zákopu prvního pásma, to jest v prostoru třetího obranného postavení, čtvrtou v prostoru posledního zákopu druhého obranného postavení a poslední čáru za posledním

přirozeným krytem před nepřátelským předním okrajem, to jest příbližně na posledním zákopu prvního obranného postavení.

Tyto regulační čáry neslouží jen k řízení přesunu — na nich, hlavně na posledních čarách, může být též řízen přechod z plukovních do praporečnických proudů, prováděno rozčleňování z pochodových sestav do předbojových, po případě i rozvinování do bojových sestav.

Kromě regulačních čar je třeba určit čáru, na které se nasazují ochranné prostředky (brýle), a čáru, která nesmí být překročena do shození vlastních atomových pum.

c) Osy třeba určit tolik, aby jednotky určené ke zteči předního okraje zahájily boj současně. To znamená pro každý praporečnický sled třeba volit jednu osu (silnici, cestu, polní nebo lesní cestu, pomocnou cestu terénem). Při šířce pásma 6 až 8 km na divisi a 3 až 4 km na pluk nebude ovšem možné trvat na dodržení bezpečnostní vzdálenosti mezi osami na 3 až 5 km. Tato částečná nevýhoda je ovšem vyvážena možností rychlého přechodu do útočné sestavy.

Protože osy budou různě dlouhé, různé jakosti, různého stoupání a různé průchodnosti, bude třeba kalkulovat pro každou divisi a v divisi pro každý útvar zvláště dobu zahájení přesunu a pochodovou rychlost, aby bylo spolehlivě zabezpečeno současné vyjití průlomových praporečnických předního okraje.

Na počtu os, na délce pochodových proudů a na rychlosti přesunu budou přímo závislé výpočty určující, kdy je nutno přecházet z plukovních do praporečnických a z praporečnických do rotních proudů, aby při tom nebylo nutné zastavovat proudy a vydávat je v nebezpečí nepřátelských úderů zbraní hromadného ničení.

Pro názorný příklad uvádíme v přiložených diagramech několik počtů, které osvětlují, jak třeba postupovat při výpočtech nutných k časovému naplánování vyvedení jednotek z posledních prostorů soustředění k přednímu okraji. Na těchto diagramech je zároveň jasně dokázána skutečnost, jak se podstatně časově urychlí přechod z pochodové do útočné sestavy, jestliže včas zahájíme rozčleňování z plukovních do praporečnických proudů. Podle vlastností terénu a možnosti volby maximálního počtu os bude účelné, aby se s rozčleňováním do praporečnických proudů začínalo 10 až 15 km od předního okraje. Při této příležitosti chceme upozornit na to, že bude účelné, aby z prostoru, kde budeme přecházet do praporečnických proudů, byla pro praporečky zařazené na čele plukovních proudů určována »pomalejší«, t. j. jakostně horší osa, kdežto ostatní praporečky zařazené za čelními praporečkami, avšak určené do prvního sledu útočné sestavy, je třeba i po rozčlenění do praporečnických proudů vést po kvalitní ose. Tím dosáhneme toho, že tyto praporečky budou pokračovat v přesunu maximálními možnými rychlostmi a vyrovnají se (dohoní) s čelními praporečkami, které přechodem na jakostně horší osu budou muset snížit pochodovou rychlost. Takto prováděné rozčleňování nám dává záruku, že zastávka na poslední regulační čáře bude skutečně minimální a bude omezena jen na dobu nezbytně nutnou k poslední kontrole před vyražením ke zteči předního okraje.

Na podkladě těchto nových teoretických zásad a v duchu uvedených propočtů může náčelník štábu sestavit řadu letuček, při nichž lze na jednoduchém námětu procvičit různé učební otázky, jako na př.

— propočty pro provádění přesunu při různém počtu os, různé vzdálenosti prostoru soustředění od předního okraje, při různé sestavě proudů (na př. s PO, bez PO a p.), při různém počtu posilových prostředků atd.,

— organizaci pořádkové služby,

— nařízení pro bojové zabezpečení přesunů všech druhů,

— propočty pro vyvedení dělostřelectva do palebných postavení nebo naopak jeho začlenění do proudů, propočty pro ženijní udržování os a další možné učební otázky.

Těmito nácviky získají příslušníci štábu nejen zručnost v rychlém řešení různých variant přesunu, ale zlepší a upevní i svoje znalosti takticko-technické a znalosti organizace vojsk.

2. K otázkám výcviku vojsk

Kromě štábů je ovšem třeba zároveň učit vojska. Naše programy bojové přípravy prozatím počítaly jen ve značně omezeném rozsahu s výcvikem zabezpečujícím provádění této teorie v praxi. Bude proto nutné naučit velitele, řidiče a jednotky nejen dlouhodobé jízdě terénem, rychlému rozčleňování a rozvinování, ale i některým jiným návykům, jako na př. nasazování ochranných brýlí 6 až 8 km od předního okraje, protože se ani v době našich atomových úderů přesun k přednímu okraji zastavovat nebude, osádky nebudou sesedat a krýt se, nýbrž budou jen chránit svoje oči a optiku před světelnými účinky atomových pum.

Na tomto jediném příkladě vidíme značnou odchylku od dosavadního způsobu, kde se zdůrazňovalo ukrýt živou sílu pod zem. Dnes toto ukrytí bude třeba provádět jen u průzkumných odřadů a odřadů k zabezpečení pohybu, které v době atomových úderů budou v blízkosti předního okraje.

Dále je třeba podtrhnout tu skutečnost, že i při plném umlčení nepřátelské obrany atomovými údery současnost zteče bude stále výhodná. Je třeba si ovšem uvědomit, že v soudobých podmínkách při zasazování svazků z chodu požadavek současně zteče všemi rotami a prapory prvního sledu nebude možno vždy uskutečnit, neboť zásahy nepřátelských paléb, jakost os, počasí a technické závady mohou i při dokonalém bojovém zabezpečení způsobit zpoždování některých jednotek za přesunu k přednímu okraji. Proto i když se některé jednotky (roty, prapory) budou zpožďovat, útok se musí provést v naznačený čas, aniž se čeká na jednotlivé opozdivší se roty, po případě i prapor. Je nasnadě, že to vše vnese změny do náplně nejen výcviku roty, praporu a pluku, ale i do výcviku jednotlivého bojovníka.

Chceme proto ukázat, na které problémy je třeba při výcviku a při cvičeních obracet pozornost, které učební otázky zařazovat do takticko-poradových a taktických cvičení a jak je prakticky procvičovat.

Především je třeba zdůraznit, že před prováděním taktických cvičení je třeba technicky dokonale nacvičit řízení pochodových proudů, rozčleňování, rozvinování, jízdu terénem v různém tvaru, rychlé nasedání a sesedání za jízdy a p. Naše posádková cvičiště a naše výcvikové pro-

story nám tyto možnosti dávají. Tento technický nácvik je třeba provádět od jednoduchých prvků až po složitá komplexní zaměstnání, od výcviku roty až do plukovních cvičení s tím cílem, aby vojska a nižší velitelé získali trvalé praktické návyky.

Z počátku budeme učit jízdu v rotních a praporečních prouděch po polních cestách při současném výcviku řízení proudů smluvenými znameními. Pak budeme tento výcvik opakovat ve volném terénu, mimo cesty, nejdříve ve dne, potom v noci. Po získání jistoty rozšíříme výcvik o rozčleňování, později o rozvinování, a to opět nejdříve v rotě, potom v praporu. Nakonec přistoupíme ke kombinovanému výcviku, to jest k jízdě terénem, k rozčleňování, rozvinování, sesedání, nasedání v jízdě, k přechodu z rozvinutých tvarů do rozčleněných, zpět do pochodových proudů atd. Teprve potom, až velitelé, řidiči a ostatní vojáci získají jistotu v provádění těchto cviků, začneme je procvičovat pod jednoduchou taktickou situací se značkami, při čemž budeme klást důraz na využívání terénu, na rychlý přechod do předbojových a bojových sestav, na přechod do zteče, na rozptýlené rozmístění vozidel po sesednutí osádek, na jejich ukrytí, maskování a včasný, avšak takticky správný přesun za útočícími vojsky.

Až dosáhneme dobré úrovně v tomto technickém výcviku, přikročíme k vyššímu stupni, to jest k praporečním a později i plukovním taktickým cvičením se soupeřem.

Tato cvičení budeme sice ze začátku provádět ve dne, ale musíme co nejdříve přejít na provádění jich v noci, protože tak by většinou byly v boji uskutečňovány. Při těchto taktických cvičeních budeme zařazovat další nové prvky, jako na př. řazení proudů a t. zv. »vytahování prvků« z prostoru soustředění, činnost orgánů pořádkové služby, nasazování ochranných brýlí a ukrývání optiky 6 až 8 km od předního okraje, aniž bude zastavování přesun, podávání signálů o dosažení regulačních čar, čar rozčleňování a bezpečnostní čáry, jízdu v předbojových sestavách a rozvinování do bojových sestav u těch jednotek, které jsou určeny k provádění zteče předního okraje.

Při těchto cvičeních budeme cvičit plukovní i posilové prostředky v rychlém zaujímání palebných postavení, při čemž kanonové baterie a tanky druhých sledů pluků musíme učit zajíždět do palebných postavení, která dávají možnost přímé palby.

Rozvinování do bojové sestavy a vyjití na přední okraj třeba provádět na maximálních rychlostech, které příslušný terén dovolí.

Z řady těchto otázek vidíme důležitost přípravy vojsk, s kterou nelze otálet.

Metodicky správné bude, když velitelé svazků a útvarů k aplikaci teoretických zásad zvolí tento možný postup:

— teoretické zásady třeba si ujasnit individuálním studiem v době vyhrazené pro studium řádů. K tomu využít vydaných přenášek, statí z časopisů »Vojenská mysl«, »Bojová příprava«, Sborníky VAKG, VTAAZ a j. K uloženým otázkám provést seminář po stránce vševojskové i odborné;

— provést cvičení na mapách a na plastických stolech. Na něm formou letučky nebo vypracováním některých dílčích úkolů prohloubit

znalost teorie. Nejlépe k tomu využít doby plánované pro velitelskou přípravu;

— provést vlastní cvičení s vojsky. Do něho zahrnout: cvičení na mapách (nebyly-li všechny otázky probrány v době velitelské přípravy), cvičení na plastickém stole, takticko-pořadové cvičení v terénu pěšky, takticko-pořadové cvičení s bojovou technikou vrcholící cvičením se všemi posilovými prostředky. Takticko-pořadové cvičení musí provádět obě strany. Nakonec provést vlastní dvoustranné taktické cvičení rotou počínaje a svazkem konče.

Nejdůležitější z těchto příprav jsou takticko-pořadová cvičení. Možnost cvičení přerušit, dílčí otázky vyhodnotit, nedostatky okamžitě odstranit, možnost pružně volit taktické situace tak, aby kterákoli učební otázka byla nejvhodněji podána a procvičena k splnění požadovaných cílů, aniž jednotky potřebovaly cvičit v hlubokém a takticky odpovídajícím terénu, možnost opakovat a prohlubovat dílčí otázky do nejmenších podrobností, aby v nich velitelé a jednotlivci získali až mechanickou zručnost (zastavení, současné vyražení, sesednutí, nasednutí, rozčlenění, rozvinutí), dává nejlépe právě tato forma takticko-pořadových cvičení.

A tu je třeba, aby si velitelé a náčelníci štábů útvarů a svazků, kteří budou tato cvičení připravovat, uvědomili jednu zásadní zkušenost:

Je lépe cvičit méně, ale pořádně! Dosavadní praxe z loňského roku ukázala, že na takticko-pořadová cvičení nebyl kladen takový důraz, jaký jim přináležel.

Takticko-pořadová cvičení byla mnohými veliteli praporů a pluků podceňována. Byla přehlížena ta okolnost, že se na nich velitelé a jednotky učí. Mnohá cvičení byla provedena formálně až před samým taktickým cvičením. Z toho důvodu se na nich všechny otázky neprocvičily. Proto se stávalo, že se už při nich a zvláště pak na vlastním taktickém cvičení, vyskytovalo mnoho nedostatků, které nebylo možno odstranit. Tomu bude třeba zabránit. Bude třeba, aby si uvedení funkcionáři spolu s ostatními náčelníky druhů vojsk a služeb předem připravili všechny důležité otázky, kterým je třeba vojska učit, a aby si přípravu rozdělili na určité fáze. Při bohatosti otázek a požadavků soudobého vševojskového boje vysvítá, že bude třeba, zvláště na samostatném takticko-pořadovém cvičení, probrat činnost při rozmístění jednotek v prostoru soustředění spojenou s činností při řazení pochodových proudů.

Na dalším cvičení procvičit přesun k přednímu okraji vlastní obrany s rozčleňováním do praporečnických a rotních proudů.

K procvičení součinnosti s vlastními jednotkami v dotyku a se sousedy před předním okrajem vlastní obrany, na předním okraji a při zteči předního okraje nepřátelského postavení bude třeba rovněž samostatného cvičení.

Pro útok v hloubce nepřátelské obrany s procvičením možností ničení slabých i silných odporů a odražení a ničení protiztečí bude rovněž třeba připravit samostatné cvičení s důrazem na rychlost pronikání do další hloubky nepřátelského postavení.

Připočteme-li ke všem otázkám, o kterých jsme již dříve mluvili, že na těchto cvičeních je třeba procvičovat i odstraňování následků nepřátelské atomové, letecké a dělostřelecké protipřípravy, které třeba s té-

mito cvičeními spojovat, docházíme k závěru, že takticko-pořadových cvičení předem probraných na plastickém stole a nejméně jednou až dvakrát v terénu bude třeba již v letošním letním období provést několik. Vzhledem k tomu, že se některé otázky dají vhodně spojovat, na př. součinnost v prostoru soustředění s pochodem, a že některé otázky, které nebyly procvičeny na cvičení na nižším stupni, lze procvičit na stupni vyšším, bude třeba podle našeho názoru před komplexními taktickými cvičeními v pluku provést tato takticko-pořadová a taktická cvičení na nižších stupních:

- 2 až 3 takticko-pořadová cvičení v rotě (baterii),
- 1 taktické cvičení v rotě,
- 2 až 3 takticko-pořadová cvičení v praporu (oddílu),
- 1 taktické cvičení v praporu.

Celkem 4 až 6 takticko-pořadových a 2 taktická cvičení pro tento útočný druh boje.

Při provádění takticko-pořadových cvičení je třeba zdůraznit ještě jednu okolnost. Je třeba, aby některá cvičení, dříve než se provedou s materiálem, byla provedena pěšky. Tato zásada se provádí a je vžita u tankových jednotek. Je však nutné ji naučit všechny druhy vojsk. Praxe ukázala, jak třeba dobře poznat terén, kterým jednotka bude projíždět. Každý řidič si musí krok za krokem ověřit každou mez, každý svah, potok, skálu, aby věděl, kdy a jak má správně řadit stupně převodových rychlostí a jak ovládat vozidlo.

Každá osádka vezoucí se v tanku, v transportéru nebo na voze musí si při postupu terénem pěšky uvědomovat, co bude dělat, kdy na příklad musí začít brzdit, kterým směrem zvýšit pozorování atd. Projít pěšky daným terénem není na škodu. Zdánlivá ztráta času se vrátí v hodnotě lepšího využití materiálu, v šetření vozidla i pohonnými hmotami a v lepší znalosti terénu všemi vojáky. Proto je třeba tato cvičení dobře zapláňovat a trvat na jejich provedení. Bude také správné, když velitelé na jednotlivých stupních stanoví pro příslušná cvičení stručné učební cíle a povedou-li si přehled o tom, čeho a jak bylo dosaženo. Tak budou moci pružněji a reálněji zasahovat do přípravy a dosáhnou větší připravenosti svých jednotek.

Protože jde o osvojení a získání zkušeností celé řady nových prvků, doporučujeme, aby již na takticko-pořadových cvičeních byly zařazeny některé otázky zkušební. Bude třeba získat přesné časové limity na př. o době potřebné od vydání rozkazu pro přesun z prostoru soustředění až do okamžiku doražení čel do výchozího místa, o době nutné pro přechod z pochodových do předbojových tvarů, o době nutné k rozvinování do bojových sestav a j. Bude dobré mít přezkoušeny prvky a činnost jednotek v prostoru soustředění, jsou-li v něm jen jednu, poslední noc před vyražením k útoku. Bude dobré upřesnit místa a činnost druhů zbraní v okamžiku překračování předních okrajů vlastní i nepřátelské obrany pěchotou a j. I to musí náčelníci štábů plánovat a vhodné funkcionáře na jednotlivá cvičení připravit.

Do jaké míry a do jakých podrobností třeba jednotlivé učební otázky nebo dílčí cvičení připravit, ukážeme na dvou otázkách:

a) Rozmístění jednotek v prostoru soustředění

Naučit a přezkoušet

— ubytovatele a orgány pořádkové služby:

zvolit vhodný prostor, vytyčit jej, stanovit pořadí zájezdu jednotlivých proudů (tanků, dělostřelectva, pěchoty, týlu) do vykázaných prostorů, zavedení jednotek do prostorů, otočení jich, aby mohly vyjet na pochodovou osu v stanoveném pořadí, orientovat je o rozmístění a o vlastnostech prostoru (maskování, užitková, pitná voda, chování obyvatelstva), o nebezpečných směrech a o možnostech bojového zabezpečení, o VS o možnostech spojení;

— velitele a jednotky:

zvolit vhodný prostor, vydat úkoly ubytovatelům, průzkumu a orgánům pořádkové služby, zaujímání prostorů jednotlivých jednotek s důrazem na okamžité vyjetí na stanovenou osu v stanoveném pořadí, složení proudu pro pochod vzhledem na sestavu v okamžiku průlomu nepřátelského postavení, utajení, maskování, bojové zabezpečení a organizace strážní služby v prostoru ubytování, chod služby uvnitř prostoru, ošetřování bojové techniky, doplňování PHM a zásobování jednotek, spojení a velení, činnost při různých druhích napadení.

Jednotky musí být umístěny tak, aby vytvoření pochodového proudu bylo provedeno hladce a rychle. Jednotky organické i posilové třeba postavit čely k ose pochodu, zabezpečit a připravit je tak, aby stačil signál k natočení motorů a k vyražení.

Tento prostor soustředění ve většině případů našich cvičení bude rozmístěn mimo prostor VVP. Nebude tam možno kopat ani provádět zemní úpravy. Bude však možno a bude i nutno provádět všechny maskovací a vytyčovací práce, provést rozptýlené rozmístění celé sestavy, dbát zásad utajení, bdělosti a ostražitosti a organisovat strážní a bojové zabezpečení jako při taktických cvičeních a jako tomu bude ve válce.

Proto třeba této otázce věnovat náležitou pozornost.

Nejdříve ji nacvičit ve dne, pěšky, pak v noci pěšky a v noci s materiálem. Bude-li možno cvičení s orgány, které prostor připravují, provést jednou až dvakrát samostatně předem, před příchodem jednotek, nebude to na škodu.

b) Řazení jednotek do proudu

Třeba procvičit a naučit:

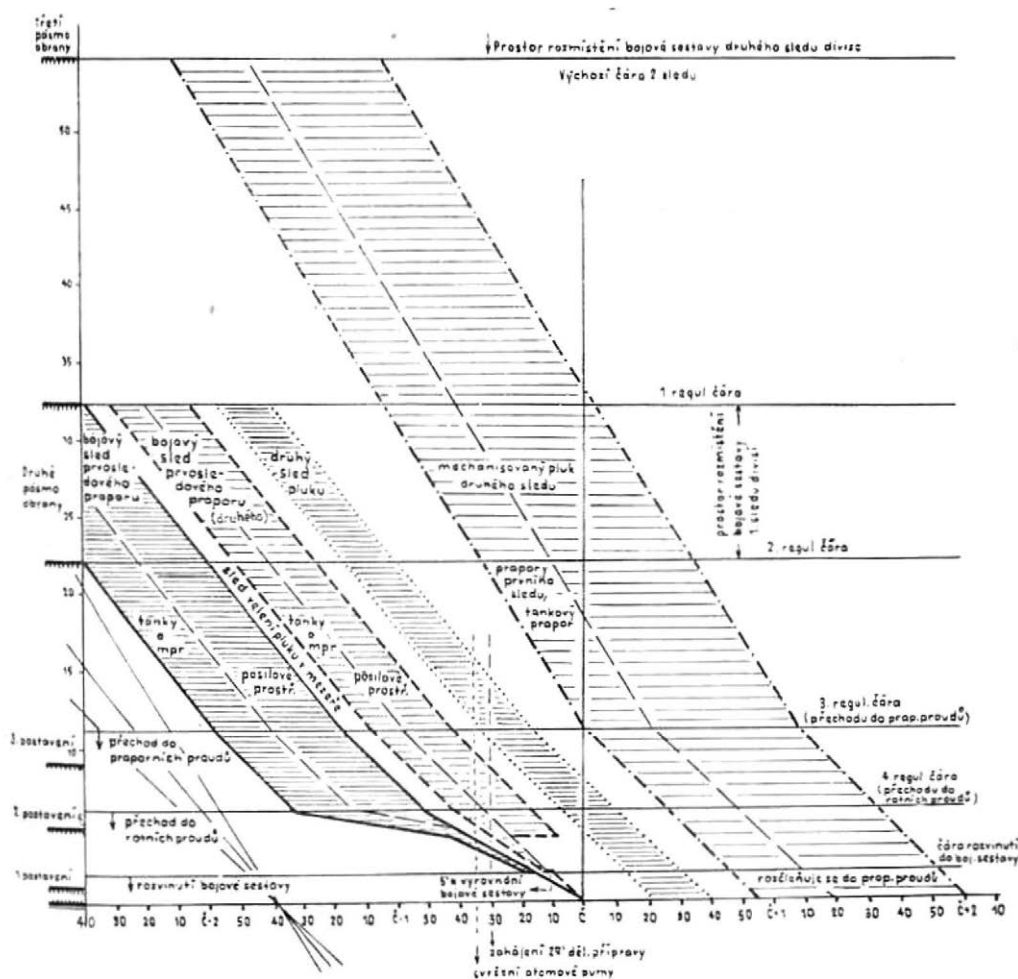
— hlášení velitelů rot a praporů o připravenosti, osobní kontrolu velitelů a štáby, znalost pořadí v proudu, znalost předcházející a následující jednotky, VS velitele proudu,

— znalost zrakových a zvukových signálů, směrníků a ukazatelů,
— znalost doby vyražení, pochodovou rychlost,
— znalost doby průchodu výchozím místem,
— přezkoušet pochodovou kázeň, přezkoušet povinnosti velitelů vozů, řidičů osádek,

— vyražení v stanovenou dobu, dodržování jízdy po pravé straně cesty, lesního průseku a p., dodržování vzdáleností, předávání signálů, zastavení, další vyražení,

Příloha 1. Grafikon vyvedení útočné sestavy mp při útoku z chodu bez zaujetí výchozího položení

Varianta: Pro přesun pluku je k dispozici 1 osoba

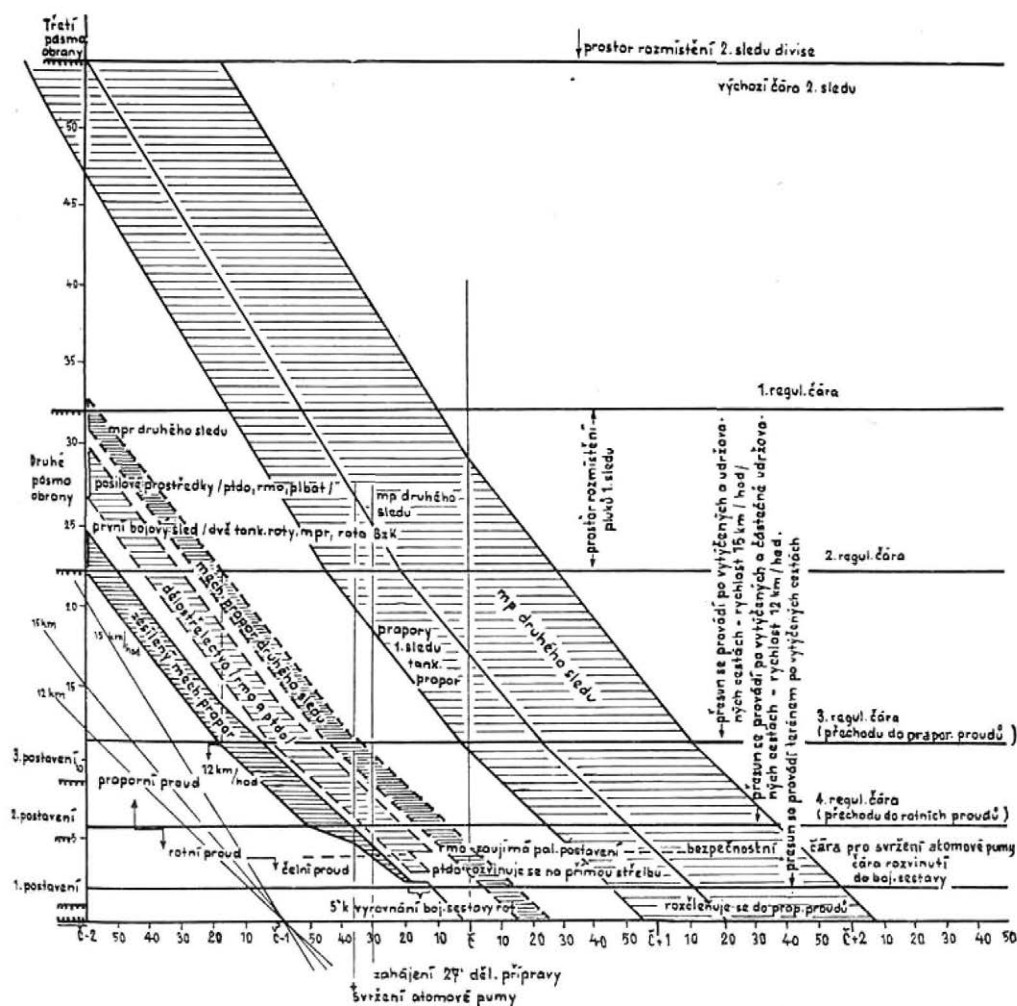
SCHEMA BOJOVÉ SESTAVY NA OSE.

Počty vozidel	32	55	7	7	34	24	15	7	15	55	7	45	7	55	60
Délka proudu	960	1650	210	210	1010	920	450	210	450	1650	210	1350	210	1650	1800
Délky mezer	1000	500			1500	1500	400	150		500	1500		400	1500	500
Celkem bojový sled pluku		bojový sled proudu, pop.													
délka vozidel	8630	délka vozidel													
délka mezer	7500	délka mezer													
celkem	2000	celkem													
	16130	16130													
bojový sled pluku		bojový sled pluku													
délka vozidel	3670	délka vozidel													
délka mezer	2500	délka mezer													
celkem	6370	celkem													

Příloha 2. Grafikon vyvedení útočné sestavy mp při útoku z chodu bez zaujetí výchozího položení

Varianta: Pro přesun pluku jsou k dispozici 2 osy

SCHEMA BOJOVÉ SESTAVY NA OSE: (pro kalkulaci členění)

poz	poz	dr	dr	mp	rBak	plab	ptdo	rma	plab	mp
9	8	22	55	7	7	37	24	7	55	
		650	1650	210	210	1010	1500	210	1650	
		200	200	200						

první bojový sled

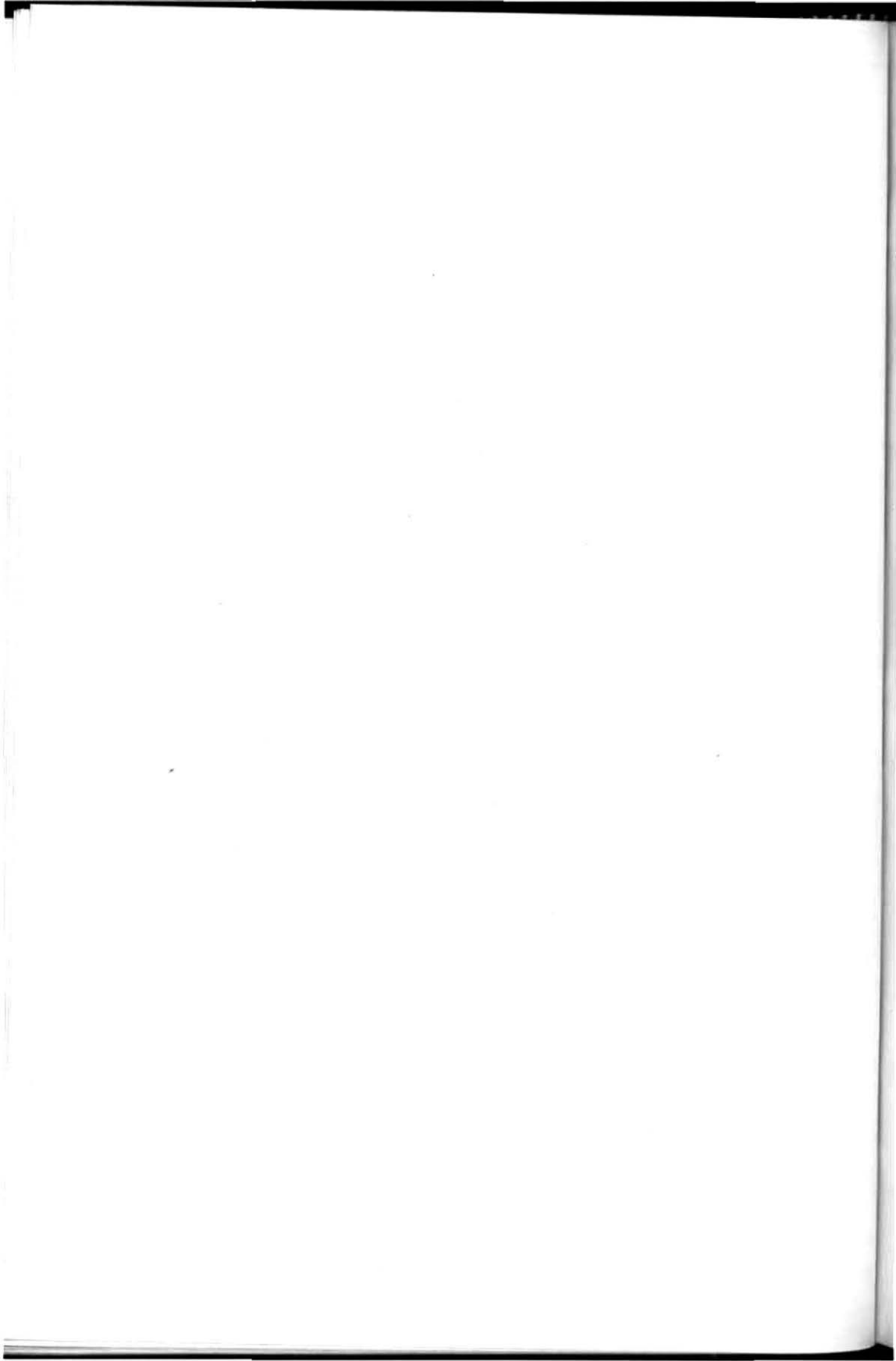
SCHEMA SESTAVY PRVNÍHO BOJOVÉHO SLEDU:

tr	tr	mr+posil.	mr+posil.	mr+posil.	RBak
330	330	480	450	480	210
		200	200	200	200

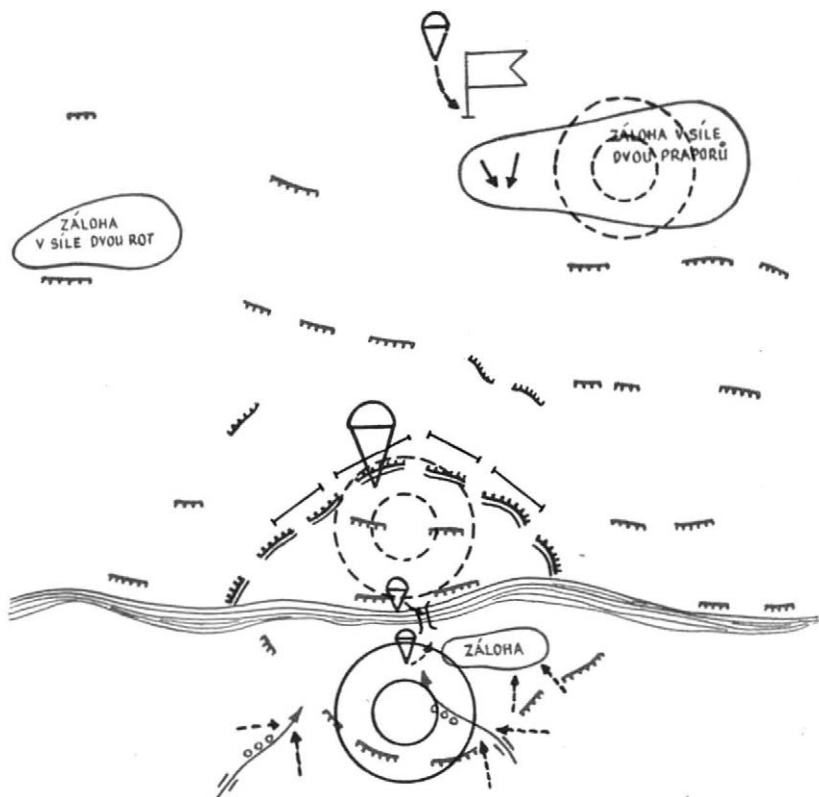
Délka proudu
Délka mezer

Délka proudu na ose: první sled	
jednotky	4890
mezery	2900
celkem	7590

první bojový sled	
jednotky	2920
mezery	400
celkem	3120

Příloha 2. Použití taktického výsadku v boji o předmostí

Vysvětlivky

- Na silné zálohy lze místo bombardovacího úderu provést atomový úder;
- při pevné obraně břehů je možné provést atomový úder na oba břehy, po případě vlastní břeh napadnout bombardovacím letectvem

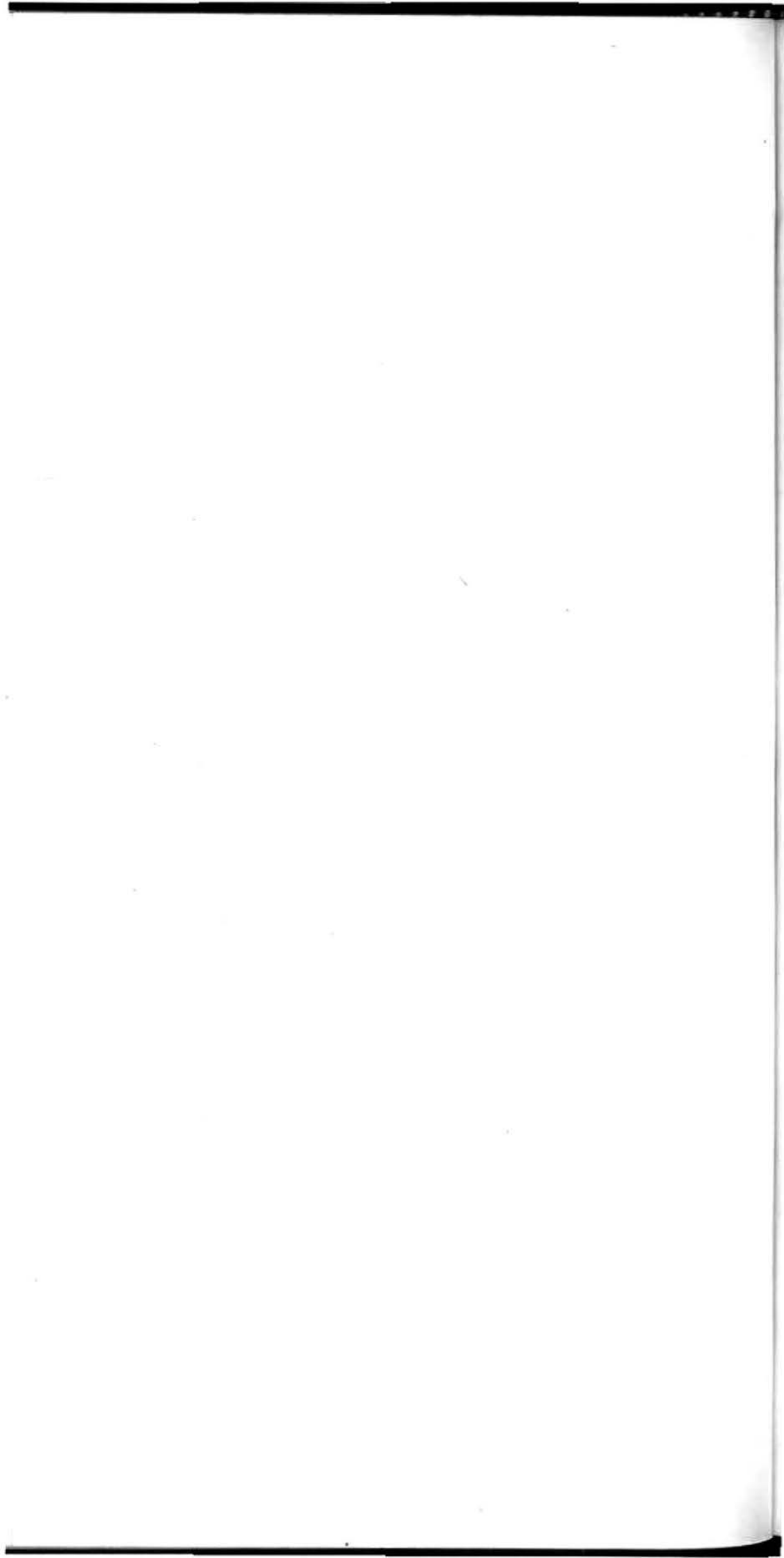

obrana předmostí

bojové zajištění

palby dělostřelectva pozemního vojska

— činnost spojek, orgánů pořádkové služby, regulačních orgánů, štábu při přezkušování složení proudu a jeho řazení v daném bodě,

— prohlídka míst ubytování, zda opuštěna bez závad, hlášení staršímu náčelníkovi.

Toto cvičení třeba rovněž provést nejdříve ve dne, potom v noci, pěšky a s materiálem se všemi posilovými prostředky zařazenými do proudů jednotlivých praporů a p.

Z těchto příkladů vysvítá, jak velkou pozornost třeba věnovat přípravě cvičení a jak odpovědně třeba přistupovat k sestavování plánu bojové přípravy, jaká nová témata plánovat a procvičovat při výcviku.

Závěr

Průlom nepřátelské obrany z chodu je způsob nový, který potřebuje dalšího tvůrčího teoretického zkoumání a praktického procvičování a zkoušení.

Pokusili jsme se objasnit některé, podle našeho názoru velmi důležité a dosud málo známé teoretické zásady a ukázat, jak je třeba v bojové přípravě jednotek věnovat jim dostatek času a pozornosti, aby byly náležitě zvládnuty.

Bude jenom ku prospěchu věci, budou-li tyto otázky a náměty dále zkoumány, zlepšovány a prohlubovány a budou-li získané zkušenosti v odborném vojenském tisku zveřejňovány.